

Una parella d'advocats ens arriba des de la capital del Segrià. Són en Josep Pol Bellart i la Mercè Vilagrasa Boldú. Ells representen la continuïtat de la tasca iniciada pel pare d'en Josep, en Celestí Pol Pol. 25 anys de despatx i de vida en comú uneixen aquest matrimoni: **"El nostre secret és no parlar de temes professionals quan sortim de la feina."** I és que **"en arribar a casa, tens altres preocupacions"**, entre elles els seus tres fills: l'Enric, estudiant d'informàtica; la Núria, estudiant de dret, i el Celestí, que encara va a l'institut.

El més petit **"diu que vol ser advocat."** Davant aquesta perspectiva, la mare adverteix que **"qualsevol professió que impliqui l'atenció al públic és molt difícil."** El client perd el fil **"a partir del moment en què portes el cas al jutjat: no pot entendre que la sentència trigui dos anys a dictar-se, per exemple."** Sigui com sigui, el seu espòs està convençut que la qualitat inseparable de tot advocat és **"l'honestetat, a més d'una dedicació a l'ofici en cos i ànima. El públic busca el lletrat que l'escolti i li resolgui els problemes, independentment de si és home o és dona."** I continua: **"La dona està igual de preparada que l'home. A Lleida, concretament, hi ha moltíssimes advocades, deuen representar el 50 per cent dels inscrits al Col·legi."**

L'equiparació home-dona, totalment evident en el cas dels nostres protagonistes, no priva que cadascun d'ells tingui una inclinació particular per certes qüestions. Així, ella s'ocupa de tot allò relacionat amb el dret matrimonial: **"És potser l'únic camp del dret en el qual encara es pot fer alguna cosa per als clients. En altres paraules, els pots conduir per un camí a la recerca d'una solució. Al jutjat no hi hauria d'arribar cap assumpte matrimonial. Es tracta d'intimitats que no tenen per què sortir a la llum. Mentre aquests problemes es debatin entre les quatre parets del despatx professional, no es faran públics, perquè el jurista tampoc no els preguntarà. Al jutjat, en canvi, es diu tot el que es pot dir i més."**

En aquest sentit, el nostre interlocutor ens recorda que **"històricament, l'advocat sempre ha estat un mediador. La seva feina no consisteix únicament a desenvolupar una labor preventiva, sinó també a trobar una dreuera per on mitjançar amb la part contrària i així arribar a una solució amistosa. La mediació no és altra cosa que buscar solucions."** Tots en coneixem els antecedents: **"La figura jurídica de l'acte de conciliació gairebé s'ha perdut. Consistia que dos ciutadans s'adreçaven al jutjat de pau per tal de resoldre el seu problema amb la intervenció d'un jutge de pau. En aquest procés, el nostre col·lectiu jugava un paper determinant. Tanmateix, hem passat de pactistes a guerrers que persegueixen la justícia al jutjat."** La raó? **"La professió s'ha fet massa gran. Som molta gent i no passem per una escola on se'ns ensenyi l'ofici"**, continua la nostra protagonista. **"Jo vaig passar per l'escola d'en Celestí Pol Pol, que practicava la professió des de l'any 1933, i ja considerava que abans de començar a exercir calia passar per aquesta experiència. La diferència és que fa 65 anys a Lleida només hi havia tres advocats, mentre que ara en són mil, un nombre en desequilibri respecte a la xifra d'habitants. Tots els qui som advocats volem fer d'advocats i el pastís no s'ha fet tan gran."** Aquí el seu company ens recorda encara l'existència

d'una altra institució, **"els tribunals arbitralis. El procediment passa en aquest cas per nomenar un àrbitre, entès en la matèria, perquè exerceixi de jutge. És el tribunal o un acord de les parts qui nomena aquest àrbitre. Jo sóc membre vocal del Tribunal Arbitral de Lleida i allí són escassíssimes les disputes que se sotmeten a l'arbitratge privat."** Del que potser no som conscients els ciutadans del carrer és que, en aquests espais, **"es decideix sobre tota mena de temes, fins i tot arrendaments urbans. Els ciutadans no coneixen el funcionament del tribunal arbitral ni saben de la seva existència."** En Josep també és membre de la Junta de Govern del seu col·legi professional, igual que ho va ser la Mercè anteriorment, i considera que **"seria convenient que tots els advocats dedicats de ple a la professió en formessin part algun dia."**

La resolució dels plets, acostuma a ser justa? **"Cadascú veu la justícia des del seu punt de vista. Com que la sentència sempre és justa per a un, per a l'altre no ho és. No he sabut trobar el punt mig de la justícia. D'altra banda, des que tinc ús de dret, cada vegada que he vist canviar una llei, l'han espatllada"**, reconeix la Mercè. En Josep, per la seva banda, ens recorda que **"la justícia és dels homes i l'apliquen els homes, de manera que cadascú interpreta les lleis a la seva manera, unes lleis que, de vegades, no són gaire justes. En definitiva, podríem dir que cada ésser humà té la seva justícia."**

Segurament per això es cometen delictes que ni tan sols estan tipificats, com el cas del divorciat o de la divorciada que es val de la custòdia dels fills per pressionar el contrari. Cal tenir en compte, però, que en aquestes circumstàncies **"tots dos progenitors diuen la veritat. No sabem el que ha passat i a més la intimitat és de cadascú. Jo no puc estar a casa seva per saber el que hi passa i el jutge tampoc. Només ens podem basar en el que veiem i en les proves presentades. Per tant, aquest tipus de delictes són molt difícils d'evitar."** L'ideal, en qualsevol cas, seria **"que els humans tinguéssim més seny, i això no té res a veure amb la cultura. Hi ha gent ben senzilla, que amb prou feines sap llegir i escriure, molt equilibrada, de vegades potser més i tot que els qui tenim més coneixements. És més: en ocasions l'ensenyament rebut per l'individu li serveix per delinquir amb més èxit."** Cal evitar, doncs, que **"es creï el delinqüent."** Un cop creat, però, apunta en Josep, **"és molt difícil rehabilitar-lo, a no ser que es tracti d'un delinqüent ocasional."** Al mateix temps, denuncia la manca de **"voluntat política per resoldre aquestes qüestions."** N'és una prova el fet que el pressupost que l'Estat destina a la justícia és ínfim. En aquest sentit, la nostra entrevistada apunta que **"l'Estat deu elaborar els pressupostos segons la seva escala de valors, la qual cosa ens diu clarament la importància que concedeix a la justícia."**

I aquí és on **"volem arribar els advocats, a la justícia, amb voluntat de sacrificar."** La Mercè afegeix que la seva és **"una professió que s'ha de viure dia a dia."** I dia a dia aquest matrimoni, al llarg de la seva carrera universitària i professional, s'ha anat trobant grans mestres i companys com Celestí Pol Pol, dedicat 57 anys a fer d'advocat en exclusiva, passant del deganat i després, una vegada jubilat, exercint com a jutge a la demarcació de les Borges Blanques.

“L’ideal seria que els humans tinguéssim més seny, i això no té res a veure amb la cultura, ja que hi ha gent senzilla, que amb prou feines sap llegir i escriure, molt equilibrada; en ocasions l’ensenyament rebut per l’individu li serveix per delinquir amb més èxit”

Mercè Vilagrasa i Josep Pol - Lleida (Segrià)